

Transparentnost Srbija

pregled aktivnosti

jun 2019. godine

Bilten broj 6/2019

Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom.....	5
Povučen nezakoniti uslov za kandidovanje poverenika.....	5
Civilno društvo predlaže Nevenu Ružić za poverenika	5
Građani su shvatili da političari troše njihove pare, a da oni tu ništa ne mogu	6
Zloupotreba javne funkcije	Error! Bookmark not defined.
Inicijative i analize.....	8
Komentar predloga zaključaka povodom razmatranja izveštaja Poverenika za 2018.....	8
TS uputila predlog zaključka o izveštaju Poverenika.....	11
Saopštenja.....	12
„Moravski koridor“ bez primene zakona o javnim nabavkama	12
Konferencije	14
Završna javna rasprava o LAP-u za opštinu Vrnjačka Banja	14
Vlast nije spremna da se bori protiv endemske korupcije.....	15
Mediji i javnost rada lokalnih samouprava	17
Mediji	19
Problem v.d. mandata direktora javnih preduzeća stigao do suda	19
Spalionica životinjskog otpada zgrće novac po partijskoj liniji	20
Agencija za borbu protiv korupcije: Nismo obavešteni da je sin ministra zaduženog za rad javnih preduzeća imenovan za direktora JP	22

Aktivnosti

Regionalni sastanak Transparency International za Evropu i srednju Aziju održan je između 18. i 20. juna 2019. u Berlinu. Pored sastanaka koji su bili posvećeni planiranju rada Transparency International u narednim godinama, na ovoj konferenciji je održano i nekoliko radionica na kojima su predstavljena iskustva ogranaka TI u borbi protiv političke korupcije, zaštiti uzbunjivača i drugim pitanjima. Na panelu koji je bio posvećen fenomenu „zarobljene države“, programski direktor TS, Nemanja Nenadić, kao jedan od moderatora, predstavio je nalaze istraživanja o elementima zarobljene države, na primeru slučajeva urbanističkog planiranja i izmene propisa radi realizacije individualnih projekata u Gradu Beogradu. U diskusiji se pokazalo da postoje različita shvatanja o tome šta sve obuhvata fenomen „zarobljene države“, naročito u vezi sa pitanjem da li on obuhvata isključivo situacije kada se propisi prilagođavaju individualnim potrebama ili i one kada su institucije usurpirane u okviru postojećeg pravnog okvira. Takođe je bilo reči o daljem načinu korišćenja ovog termina kod ocene stanja u pojedinim zemljama i na korišćenje ovog termina prilikom javnog zagovaranja antikorupcijskih reformi.

Sedma plenarna sednica Nacionalnog konventa o Evropskoj uniji održana je 10. juna u Velikoj plenarnoj sali Narodne skupštine Republike Srbije. Koordinator Radne grupe NKEU za Poglavlje 5 i programski direktor TS Nemanja Nenadić učestvovao je u panelu na temu "Borba protiv korupcije". Učesnici diskusije bili su i Nela Kuburović, ministarka pravde, Dragan Sikimić, direktor Agencije za borbu protiv korupcije i Slobodan Georgijev iz BIRN Srbija, a debatu je moderirala Zlata Đorđević iz TS.

Transparentnost Srbija je 12. juna u Novom Sadu i 17. juna u Nišu organizovala okrugle stolove posvećene javnosti rada državnih i lokalnih javnih preduzeća. Okrugli stolovi su bili namenjeni predstavnicima javnih, javno-komunalnih i drugih preduzeća u vlasništvu Republike Srbije, APV i jedinica lokalne samouprave, novinarima, organizacijama civilnog društva koje su zainteresovane za pristup informacijama od javnog značaja i predstavnicima privrede. Razmatrane su ključne novine u nacrtu izmena i dopuna Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja i glavni problemi u primeni tog zakona, kako preduzeća u vlasništvu države, gradova i opština moraju da obezbede javnost

svog rada i koliko oni poštuju te zakonske obaveze. Govorili smo i o tome kakve efekte bi imalo najavljeno ukidanje mogućnosti da građani traže informacije od nekih preduzeća u vlasništvu države, koja preduzeća bi bila izuzeta i na koji način građani i mediji mogu uticati na to da se njihova prava ne umanje.

Programski direktor TS, Nemanja Nenadić, sastao se 26. juna sa predstavnicima Freedom House, koji pripremaju izveštaj o stanju u Srbiji u oblasti vladavine prava, demokratije i ljudskih prava i upoznao ih je sa nalazima relevantnih istraživanja i preporuka koje je davala Transparentnost.

Nemanja Nenadić iz Transparentnosti je učestvovao 25. juna na konferenciji „Transparentno i odgovorno sprovođenje JPP projekata u Srbiji“ koju je organizovao Institut za teritorijalni ekonomski razvoj (InTER). Na konferenciji su predstavljeni [nalazi ove organizacije](#) o pojedinim slučajevima javno-privatnih partnerstava u Srbiji, a o tome su pored istraživača govorili i predstavnici SKGO, Komisije za javno-privatna partnerstva i opština Topola i Bečeј.

Predstavnik TS je iskoristio ovu priliku da upozna prisutne sa nalazima naše organizacije o javno-privatnim partnerstvima u Srbiji, ključnim problemima za transparentnost i preporukama kako da se ti problemi reše. Između ostalog, on je ukazao na činjenicu da ni na zakonskom nivou nije obezbeđena javnost ugovora o JPP, jer se u „registrovaj ugovore“ objavljuju samo neke informacije iz njega, a ne i sam ugovor. U tom kontekstu, kao jedini pozitivan primer može se navesti upravo opština Bečeј, koja je objavila ugovor o pružanju dimničarskih usluga, zaključen u okviru JPP. Netransparentnost je primetna i u pogledu drugih informacija. Na primer, TS već duže od godine pokušava da dođe do studije opravdanosti davanja koncesije za beogradski aerodrom, koja nije dostupna i pored toga što je koncesionar već počeo da radi i odavno ne postoje nikakve opasnosti da nastupi šteta po interesu Srbije. U pogledu predstojećih izmena Zakona o JPP i koncesijama, kao i Zakona o javnim nabavkama, posebno je istakao da je neophodno da se obuhvate svi problemi koji su poznati u ove dve oblasti, a ne samo ona pitanja koja su bitna zbog primene važećih EU direktiva.

Transparentnost Srbija dostavila je 17. juna skupštinskom Odboru za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu [predlog zaključka](#) povodom razmatranja izveštaja Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti.

Okrugli sto, koji su opština Vrnjačka Banja, USAID Projekat za odgovornu vlast i organizacija Transparentnost Srbija organizovali 4. juna 2019, označio je kraj javne rasprave o Nacrtu revidiranog Lokalnog antikorupcijskog plana opštine Vrnjačka Banja. Tokom javne rasprave, koja je trajala 20 dana, nije dostavljena nijedna primedba na nacrt ovog teksta.

U Vranju je 6. juna održan sastanak radne grupe za izradu Lokalnog antikorupcijskog plana, na kojem su razmotreni komentari TS na radne verzije ovog dokumenta i načini za njihovu primenu u konačnom tekstu u svetu dokumenata koje je Grad Vranje već usvojio u međuvremenu. Zaključeno je da su na taj način razmotrena sva pitanja koja su predviđena modelom LAP koji je izradila Agencija za borbu protiv korupcije i da preostaje da se na završnom sastanku razmotre i dodatne aktivnosti koje je Grad Vranje predvideo u ranijim verzijama LAP.

Nemanja Nenadić iz Transparentnosti govorio je na temu „Obaveze lokalnih samoprava, pozivanje medije na sednice veća, dostupnost dokumenata“. na okruglom stolu „Javno informisanje na bugarskom jeziku“, održan 5. juna 2019. godine, u Edukativno-obrazovnom centru sportske hale u Dimitrovgradu. Detaljnije u poglavljju "Konferencije".

Komisija za izbor članova tela za praćenje primene Lokalnog antikorupcijskog plana za grad Novi Pazar utvrdila je [predlog liste](#) članova Lokalnog antikorupcijskog foruma. [Konkursom](#) je predviđeno da se bira pet članova LAF-a. Na konkurs, čije je sprovođenje pratila Transparentnost Srbija, javilo se osam kandidata, jedan je odustavo pre testiranja, a preostalo sedmoro su ocenjeni i rangirani. Komisije je na prvih pet mesta rangirala sledeće kandidate: Esma Lotinac, Nikola Kočović, Eldin Dobardžić, Sead Biberović i Bisera Šećeragić. U skladu sa LAP-om, članove LAF-a će izabrati Skupština grada Novog Pazara.

U junu je objavljeno 218 vesti ili priloga o aktivnostima naše organizacije odnosno vesti u kojima su citirani stavovi predstavnika TS. Na sajt TS postavili smo niz [inicijativa i analiza](#), kao i zahteva državnim organima i njihovih odgovora.

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnom mesecu:

Pod lupom

Povučen nezakoniti uslov za kandidovanje poverenika

17. jun 2019.

Skupštinski odbor za kulturu i informisanje povukao je nezakoniti uslov za izbor poverenika za informacije od javnog značaja.

Mirko Krlić, predsednik Odbora, kaže za Insajder da je izbrisani uslov da kandidat u trenutku predlaganja za funkciju nije zaposlen u drugom državnom organu. "Na insistiranje više NVO, povukli smo taj uslov, kako bi svako ko ispunjava zakonom propisane uslove mogao da bude kandidat za poverenika. Međutim, onaj ko bude izabran na tu funkciju neće moći da radi u drugom državnom organu", navodi Krlić.

Skupštinski Odbor je 14. juna pokrenuo proceduru za izbor novog poverenika, kada je poslat poziv svim poslaničkim grupama da dostave svoje predloge za novog poverenika. Međutim, jedan od uslova je bio da kandidati u trenutku predlaganja za funkciju poverenika nije zaposlen u drugom državnom organu. Zbog tog uslova osam NVO, među kojima i TS, zatražile su da se taj uslov izbriše i ukazale da, osim što taj uslov nije predviđen zakonom, on je "eliminišući faktor" za sve kandidate koji trenutno rade u državnim institucijama, uključujući i Službu poverenika.

Civilno društvo predlaže Nevenu Ružić za poverenika

19. jun 2019.

Više od 60 organizacija civilnog društva, medija, predstavnika stručne i naučne zajednice poziva

The screenshot shows a news article from Transparentnost Srbija's website. The article is titled 'Pod lupom' (Under the microscope) and discusses the removal of an illegal requirement for candidates to be employed in a state body at the time of nomination. It quotes Mirko Krlić, the head of the Culture and Information Committee, and provides context about the committee's procedure for selecting a new ombudsman. The website's navigation bar includes links for Home, About Us, Press Releases, Requests for Information, Protection of Personal Data, and Publications. The right sidebar features sections for the Ombudsman, Information on the Ombudsman, and the Ombudsman's Practice, along with a statistics section and a portal for open data.

narodne poslanike da podrže Nevenu Ružić kao kandidatkinju za novog Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti. Čvrsto smo uvereni da Nevena Ružić poseduje stručnost, iskustvo i integritet koji su neophodni za rukovođenje institucijom Poverenika.

Nevena Ružić već 10 godina radi u instituciji i sada je na funkciji pomoćnice generalnog sekretara Službe Poverenika. Dosadašnjim radom značajno je doprinela poverenju građana u instituciju Poverenika zbog čega verujemo da bi i u budućnosti delovala u interesu javnosti. Sigurni smo da osim relevantnog stručnog znanja (master diploma pravnih nauka iz oblasti blisko vezanih za polje delovanja Poverenika) i izuzetnog iskustva, ona ima i integritet neophodan za kontrolu i nadzor rada državnih organa.

Predanost i posvećenost je pokazala kroz redovnu komunikaciju i saradnju s organizacijama civilnog društva i stalno profesionalno usavršavanje. Od 2017. godine je članica radnog tela Međunarodne konfencije poverenika za informacije.

Izabrana je 2012. godine za članicu Biroa Savetodavnog komiteta Konvencije o zaštiti lica u odnosu na automatsku obradu ličnih podataka Saveta Evrope, gde je obavljala i funkciju zamenice predsednika.

Pozivamo sve poslaničke grupe u Skupštini Srbije da kandiduju Nevenu Ružić i podrže njen izbor jer ispunjava sve [kriterijume](#) koji garantuju da će obavljati dužnosti poverenika odgovorno i savesno, u skladu sa zakonom i dobrom demokratskom praksom, nezavisno od političkih i drugih uticaja.

Pozivamo sve narodne poslanike da se odgovorno i savesno odnose prema izboru poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti. Ova institucija ima veliki značaj za građane Srbije, a prava koje ona štiti - pristup podacima od javnog značaja i zaštita podataka o ličnosti su Ustavom garantovana prava koja su osnova svakog demokratskog društva.

Apelujemo i na skupštinski Odbor za kulturu i informisanje da prilikom izbora novog Poverenika poštuje kriterijume transparentnosti, otvorenosti i integriteta, kako bi javnosti omogućio da bude adekvatno informisana i uključena u ovaj proces.

Građani su shvatili da političari troše njihove pare, a da oni tu ništa ne mogu

16. jun 2019.

Transparentnost javnih finansija u Srbiji je loša, partije na vlasti su zatvorene i nedostupne medijima i organizacijama civilnog društva, a građani, iako znaju da je reč o trošenju njihovog novca, smatraju da na to nemaju nikakav uticaj, ocenili su učesnici tribine o transparentnosti

javnih finansija koja je organizovana u Beogradu.

Iako je Srbija donela zakone iz kojih proizilaze obaveze za sve one koji prave i troše budžet, a internet je doprineo tome da je teže naći izgovor zašto se neki podatak ne dostavlja javnosti, stvari i dalje ne stoje dobro, navodi programski direktor nevladine organizacije Transparentnost Srbija Nemanja Nenadić.

"Sami ti zakoni se ne poštiju, najpre ih ne poštaje Ministarstvo finansija", rekao je Nenadić i dodao da već duže vreme ne postoje podaci o izvršenju budžeta, te da za to ne postoji razumno objašnjenje.

Nenadić je rekao da se već duži niz godina o izvršenju državnog budžeta ne raspravlja u parlamentu kao i da je od 2014. godine napravljen dodatni korak nazad, jer Vlada Srbije Skupštini više ne dostavlja završni račun pa parlament, i ako bi htelo, ne može da raspravlja o tome.

Mladen Jovanović iz Nacionalne koalicije za decentralizaciju ukazao je da su lokalni budžeti mali i da fiskalna moć ostaje centralizovana.

Za razliku od Evropske unije, gde 33 odsto javnih prihoda ide na lokalne samouprave, u Srbiji je to od 12 do 16 posto. Dodaje da je vlast zatvorena prema javnosti i da, kada god se zatraži neki podatak koji može biti problematičan, komunikacija prestaje.

"Građani jesu shvatili da su to njihove pare, ali da oni tu ništa ne mogu. Poruka političke zajednice je – vaše su pare, ali mi ćemo sa njima da radimo šta god hoćemo i vi ništa ne možete povodom toga", kaže Jovanović.

Inicijative i analize

Komentar predloga zaključaka povodom razmatranja izveštaja Poverenika za 2018.

20. jun 2019.

Predloženi zaključak povodom godišnjeg izveštaja Poverenika po kvalitetu daleko zaostaje za zaključcima koje je Skupština usvojila pre pet godina. Podsećamo da je Skupština pre pet godina poslednji put usvojila zaključke povodom izveštaja nezavisnih državnih organa, da je obavezala Vladu da izvesti o urađenom u roku od šest meseci, ali da su potom izostali i izveštaj Vlade i nadzor Skupštine. U potonjim godinama, zaključci nisu ni usvajani. Okolnost da je Skupština, nakon oštih kritika domaće javnosti i Evropske komisije, konačno počela da vrši ovu svoju obavezu, svakako jeste pozitivna. Međutim, zaključak ne donosi rešenje za sve glavne probleme o kojima govori izveštaj Poverenika; tamo gde bi trebalo postaviti Vlade zahteve, daju se preporuke; izmišljaju se napredak u oblasti pristupa informacijama, iako ga u Izveštaju nema. Transparentnost Srbija je inače dostavila članovima Odbora [predlog zaključaka](#) za koje smatramo da bi bolje rešili probleme.

Detaljno

U prvoj tačci [zaključka](#) koji je Narodnoj skupštini predložio Odbor za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu (07 Broj: 02-541/19 od 17. juna 2019.) konstatiše se da je Poverenik u svom [izveštaju](#) za 2018. godinu „ukazao na stanje u oblasti slobodnog pristupa informacijama od javnog značaja i oblasti zaštite podataka o ličnosti, **ocenjujući da je ostvareno stanje na polju zaštite i afirmacije prava na polju zaštite i afirmacije prava** na slobodan pristup informacijama od javnog značaja i prava na zaštitu podataka o ličnosti **ograničenog napretka**“.

Međutim, za ovaku ocenu nema utemeljenja u izveštaju Poverenika povodom kojeg se donosi zaključak. Naprotiv, u izveštaju se konstatuje sledeće: „Stepen izvršenja rešenja Poverenika se poslednjih nekoliko godina vidno smanjuje i u 2018. godini je bio najniži od početka rada (oko 70%). Nazadovanjem u ostvarivanju prava na pristup informacijama u poslednje tri godine, prekinut je raniji kontinuirani napredak u ovoj oblasti, a glavni uzrok tome jeste odsustvo podrške koju su Povereniku bili dužni da pruže drugi državni organi, odsustvo odgovornosti i nefunkcionisanja mehanizma izvršenja odluka Poverenika.“ Takođe: „**2018. godina je treća za redom od kako je narušen kontinuirani napredak u ostvarivanju prava na pristup informacijama koji je trajao od donošenja Zakona o slobodnom pristupu informacijama** (2004. godina) sve do 2015. godine, kao i rast stepena efikasnosti preduzetih mera od strane Poverenika u pogledu zaštite prava, izražen u broju slučajeva ostvarenog prava tj. dobijenih informacija u odnosu na broj osnovanih žalbi. Tako je stepen efikasnosti zaštite prava u 2015. godini iznosio blizu 96%, u 2016. godini 92%, u 2017. godini 93%, a u 2018. godini 89%.“

Jedina oblast u kojoj se u izveštaju govori o napretku, odnosi se na „izvršenje zakonskih obaveza organa vlasti u pogledu primene mera unapređenja javnosti rada“, i to „**prvenstveno u sprovođenju obuke za**

primenu ovog zakona u kojoj je Poverenik dobrim delom učestvovao, odnosno organizovao". U okviru iste ovetačke Izveštaja Poverenik je ukazao na velike i nerešene probleme: „Veliki broj organa vlasti za koje je zakonom propisana obaveza objavljivanja informatora o radu, sproveđenje obuke zaposlenih, održavanja nosača informacija i dostavljanja izveštaja Povereniku o sproveđenju ovog zakona, to godinama ne čini i to bez ikakve odgovornosti i posledica, iako je neizvršavanje svake od ovih obaveza sankcionisano kao prekršaj, a Poverenik o tome redovno obaveštava Upravnu inspekciju radi pokretanja postupka odgovornosti.“

Na osnovu svega toga se može zaključiti da Zaključak, o kojem će se izjašnjavati Narodna skupština, već u prvoj tačci **na krivi način prikazuje razvoj situacije u vezi sa sprovodenjem dva zakona i ostvarivanjem prava građana**.

U drugoj tačci Zaključka Narodna skupština bi pozvala Vladu da „u narednom periodu“ preduzme potrebne aktivnosti kako bi se omogućila efikasna primena načela koja propisuje Zakon o zaštiti podataka o ličnosti iz 2018., i da donošenjem podzakonskih propisa obezbedi potpuno ostvarivanje ovog prava. U okviru iste tačke, Skupština „podržava Vladu da intenzivira aktivnosti na pripremi izmena i dopuna Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja, kako bi se ova oblast unapredila i omogućilo poštovanje osnovnih načela slobodnog pristupa informacijama od javnog značaja“.

The screenshot shows the official website of the National Assembly of the Republic of Serbia. The header features the assembly's name in both Serbian and English, along with social media links and search functions. The main navigation menu includes 'Aktivnosti' (Activities). The 'Aktivnosti' section displays a list of recent events, such as the '62. sednica Odabora za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu' (62nd session of the Committee for Justice, State Administration and Local Self-Government) held on June 17, 2019. Below this, there is a detailed description of the session, including the agenda and key decisions made. Other sections visible include 'Narodna skupština', 'Aktivnosti', 'Akti', 'Građani', 'Mediji', and 'Prenosi'.

Šta je sve sporno u vezi sa ovom tačkom? Pre svega to što **Vladi nije potrebna podrška Narodne skupštine** da bi pripremila izmene i dopune Zakona o slobodnom pristupu informacijama. Vlada je obavezu da to učini imala od 2013, u Nacionalnoj strategiji za borbu protiv korupcije, koju je usvojila Skupština; Skupština je obavezala Vladu da predloži izmene tog zakona svojim zaključkom iz 2014. godine, ali je Vlada propustila da to učini. Drugim rečima, Skupština **treba da nadzire rad Vlade**, a jedan od razloga zbog čega Zakon nije poboljšan je upravo to što Skupština **nije nadzirala Vladu, a ne to što je Vladi nedostajala podrška Skupštine**.

Drugi problem jeste to što Skupština **ignoriše aktuelni status izmena Zakona**. Naime, već duže od godinu dana je dostupan tekst nacrta izmena i dopuna, poznata su mišljenja Poverenika, nevladinog sektora i međunarodnih eksperata o kvalitetu tog teksta. U izveštaju Poverenika govori se i o pojedinim spornim predlozima. Zbog svega toga bi bilo primereno da Skupština zauzme jasan stav, ako ni o čemu drugom, a ono o potrebi da Ministarstvo/Vlada preispitaju dosadašnje predloge u kontekstu navoda iz

izveštaja Poverenika („Međutim, Nacrt Zakona o izmenama i dopunama Zakona o slobodnom pristupu informacija od javnog značaja koji je pripremilo Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave i koji je u 2018. godini bio na javnoj raspravi, ukoliko bude usvojen u predloženom tekstu, **vodi ozbiljnom sniženju dostignutog nivoa prava javnosti da zna.**“).

U trećoj tačci Narodna skupština „preporučuje Vladi da u skladu sa odgovarajućim zakonskim odredbama obezbedi izvršavanje konačnih, izvršnih i obavezujućih rešenja Poverenika i da, koristeći postojeće zakonske mehanizme, preko nadležnog ministarstva, primenjuje mere iz svoje nadležnosti, pokretanjem postupka za utvrđivanje odgovornosti i propuste u radu državnih organa, kao i odgovornosti funkcionera koji nisu izvršavali obaveze u skladu sa zakonom.“

Ovo je svakako najvažnija i potencijalno najkorisnija tačka u predloženom Zaključku, i delimično je zasnovana na zaključcima iz ranijih godina. Ni ona nije bez mana. Naime, bilo bi primereno da je Narodna skupština **obaveže Vladi** da počne da poštuje svoje zakonske obaveze, a ne da joj samo **preporuči** da to učini. Konkretno, Skupština je mogla da obaveže Vladu da u određenom roku obezbedi izvršenje 238 Poverenikovih rešenja, čiji je spisak dostavljen uz godišnji izveštaj. S druge strane, dobro je što se u predlogu zaključaka našao i poziv Vladi da pokrene postupak za utvrđivanje odgovornosti funkcionera koji ne ispunjavaju svoje zakonske obaveze.

Četvrta tačka donosi **saomoobavezivanje Narodne skupštine** da će u cilju stvaranja konzistentnog pravnog sistema u oblasti pristupa informacijama i zaštite podataka o ličnosti „u svojoj zakonodavnoj aktivnosti nastojati da se u pogledu predloženih pojedinačnih rešenja zakona obezbedi poštovanje osnovnih načela ... posebno kada na to ukaže Poverenik.“ U ovom delu Zaključak može doneti koristi, pogotovo zato što se izričito pominje da će Skupština reagovati na ukazivanje Poverenika da neka odredba predloženog zakona narušava sistem. S druge strane, Skupština propušta da učini išta što bi pomoglo otklanjanju već postojećih nekonzistentnih odredaba u pravnom sistemu. Poverenik je, među najvećim problemima u Izveštaju povodom koje se donosi ovaj zaključak ukazao na dve takve zakonske odredbe: čl. 102. Zakona o odbrani, i čl. 45. Zakona o zaštiti konkurenčije.

Peta tačka je ujedno i najvažnija, jer govori o sprovođenju Zaključka. Tu je Narodna skupština **pozvala Vladi** „da redovno podnosi Narodnoj skupštini izveštaj o sprovođenju ovih zaključaka“. Na ovom mestu se najbolje može sagledati nazadak u nadzoru nad radom izvršne vlasti. Pet godina ranije, Narodna skupština se osećala slobodnom da **obaveže Vladi** da podnese izveštaj o sprovođenju skupštinskog zaključka, a samu sebe obavezala da „u okviru kontrolne funkcije nad radom Vlade doprinosi doslednom sprovođenju zakona iz ove oblasti.“

Pored toga, pre pet godina, Vlada je dobila konkretan rok do kada mora da izvesti o urađenom. Sada je Vlada pozvana da „podnosi redovne izveštaje“, što je naizgled bolje. Međutim, u situaciji kada **rokovi za redovno izveštavanje o ovim pitanjima nisu propisani**, ne postoji ni jedan trenutak u kojem bi Skupština mogla da kaže da je Vlada prekršila svoju obavezu, odnosno momenat u kojem bi javnost mogla da podseti na istek još jednog roka u kojem obaveze nisu završene.

O jednom od ključnih problema iz Poverenikovog izveštaja se u u skuštinskom zaključku uopšte ne govori. To je **nefunkcionisanje sistema upravnog izvršenja** Poverenikovih rešenja, koje je u vezi sa odredbama Zakona o opštem upravnom postupku, različitih tumačenja tih odredbi kao i odredbi o nadležnosti za izvršenje. Jedini logičan način da se ovi problemi razreše bi bilo zajedničko angažovanje Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave i Ministarstva finansija, zato što se problem delimično odnosi na tumačenje pojma „godišnji prihod“ kod budžetskih korisnika.

Takva situacija, u kojoj se o jednom od glavnih problema iz izveštaja ne govori u zaključku povodom tog istog izveštaja, moguća je zato što sadašnja pravila nisu dovoljno detaljna, a iskustvo je pokazalo da se ne možemo osloniti isključivo na zdrav razum i dobru volju.

TS uputila predlog zaključka o izveštaju Poverenika

17. jun 2019.

Transparentnost Srbija dostavila je skupštinskom Odboru za pravosuđe, državnu upravu i lokalnu samoupravu predlog zaključka povodom razmatranja izveštaja Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti.

Odbor bi na sednici 17. juna trebalo da razmatra izveštaj Poverenika o sprovođenju dva zakona u njegovoj nadležnosti, kao i godišnje izveštaje Ombudsmana i Agencije za borbu protiv korupcije. Prethodnih godina ovi izveštaji nisu razmatrani ili su razmatrani sa velikim zakašnjnjem na sednicam anadležnih odbora, a parlament ih u plenumu nije razmatrao od 2014. godine. Sednica Odbora za pravosuđe zakazana je dve nedelje nakon objavljanja izveštaja Evropske komisije u kojem je, pored ostalog, ponovo ukazano na ovu i niz drugih loših praksi parlementa.

Transparentnost je predložila da se u predlogu zaključka (koji potom treba da usvoji parlament u plenumu) konstatuje da i pored ranijih zaključaka Narodne skupštine još uvek nije unapređen Zakon o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja i da parlament pozove Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave da što pre otvori javnu raspravu, uzimajući u obzir preporuke organizacije SIGMA i predloge iznete tokom javne rasprave iz 2018. godine.

U predlogu se pozivaju svi predлагаče zakona i drugih propisa da vode računa o tome da se odredbama drugih propisa ne naruše rešenja iz zakona koji uređuju pristup informacijama od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, a Vladu da što pre predloži odgovarajuće izmene i dopune zakona u vezi sa kojima su već uočene najkrupnije smetnje za ostvarivanje prava građana (čl. 102. Zakona o odbrani, i čl. 45. Zakona o zaštiti konkurenčije). Narodna skupština bi, ukoliko se usvoji predlog TS, pozvala i Vladu Srbije da obezbedi izvršenje 238 konačnih, obavezujućih i izvršnih rešenja Poverenika i ujedno je obavezala da, u roku od šest meseci, podnese Narodnoj skupštini izveštaj o sprovođenju zaključaka, a u roku od 15 dana izveštaj o sprovođenju zaključaka RS broj 42 i 43, od 5. juna 2014.

Ceo tekst predloga možete preuzeti sa sajta TS: <http://transparentnost.org.rs/index.php/sr/inicijative-i-analize-ts>

Saopštenja

„Moravski koridor“ bez primene zakona o javnim nabavkama

25. juna 2019.

Poseban zakon koji se donosi radi izgradnje „Moravskog koridora“ zadaće još jedan udarac jedinstvu pravnog poretna, a naročito sistemu javnih nabavki u Republici Srbiji, ukazuje Transparentnost – Srbija (članica Transparency International). Predlog ovog zakona¹ o kojem raspravlja skupština, uređuje pitanja koja su već regulisana zakonima Republike Srbije o eksproprijaciji, javnim nabavkama, javno – privatnom partnerstvu, projektovanju, porezima i carinama. Time se nastavlja opasan trend donošenja posebnih pravila koja važe samo za jedan projekat, kao u slučaju „Južnog toka“ i „Beograda na vodi“. Ukoliko Vlada smatra da zakoni nisu dobri (npr. u vezi sa brzinom eksproprijacije) onda treba da predloži njihove izmene i dopune, a ne da stvara posebna pravila koja će važiti samo za jedan slučaj.

Izvan svake sumnje je argument Vlade Srbije da je izgradnja autoputa koji će povezati Kruševac i Čačak preko potrebna. Međutim, Srbija već ima propise o eksproprijaciji, građevinske standarde, kao i zakone koji uređuju odabir izvođača radova ili izbor firme sa kojom bi bio zaključen ugovor o nekom vidu javno-privatnog partnerstva, kao što će ovde biti slučaj. S druge strane, predlog posebnog zakona predviđa da se na izbor „strateškog partnera i zaključenja ugovora o projektovanju i izgradnji, kao i prilikom izbora stručnog nadzora nad izvođenjem radova, ne primenjuju propisi kojima se uređuje postupak javnih nabavki.“ Kriterijumi i način izbora bi bili uređeni isključivo podzakonskim aktom koji će Vlada doneti za 30 dana.

U vezi sa tim, neobično je da se u obrazloženju predloga zakona navodi da se odabir Strateškog partnera „vrši na način koji garantuje pravnu sigurnost“, kroz metod „koji je pravno efikasan, u potpunosti transparentan“, „poštujući Ustav i procedure“, i da bi to „trebalo da ima pozitivan uticaj na razne međunarodne indekse demokratičnosti i transparentnosti“. Nejasno je na čemu se temelji ovaj optimizam, kada se ima u vidu da će postupak izbora strateškog partnera biti uređen podzakonskim aktom Vlade, čiji je sadržaj još nepoznat, a da je primena postojećeg Zakona o javnim nabavkama, koji bi inače obezbedio transparentnost, nediskriminaciju i pravnu zaštitu izričito isključena.

Jedino što se ovom posebnom zakonu može navesti u prilog jeste to da je narušavanje pravnog sistema nešto manje nego kod zaključivanja direktnih međudržavnih sporazuma o kreditu kod kojim se istovremeno ugovara i izvođač radova. Podsećamo, na taj način su pre mesec dana, odobreni zajmovi za gradnju pruge Novi Sad – Kelebijski autoput Preljina – Požega, a ti poslovi, vredni 1.686.000.000 dolara,

---

¹ Zakon o utvrđivanju javnog interesa i posebnim postupcima radi realizacije projekta izgradnje infrastrukturnog koridora autoputa e-761, deonica pojate-preljina

istovremeno su dodeljeni imenovanim firmama iz NR Kine². Kada je reč o „Moravskom koridoru“, čija je vrednost procenjena na 800 miliona evra, Vlada je već zaključila „Memorandum o saradnji na projektu izgradnje“ sa firmama „Behtel“ i „Enka“³ iz SAD, odnosno Turske, koji još uvek ne predstavlja pravnu obavezu da se posao dodeli ovim firmama.

Sa stanovišta međunarodnih obaveza Srbije u oblasti javnih nabavki i javno-privatnih partnerstava, a naročito Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom, moglo bi biti sporne i odredbe člana dva posebnog zakona, prema kojima će prilikom izgradnje biti „korišćeni domaći materijali i oprema i angažovani domaći izvođači u odnosu koji će biti određen ugovorom o projektovanju i izvođenju radova.“ Naime, na osnovu tog sporazuma, preferencijali za domaće ponuđače su ukinuti još u novembru 2018.

---

² <http://www.transparentnost.org.rs/index.php/sr/aktivnosti-2/saoptenja/10555-cemu-sluzi-zakon-o-javnim-nabavkama>

³ http://www.transparentnost.org.rs/images/dokumenti_uz_vesti/memorandum-SAD-Behtel-Enka.pdf

Konferencije

Završna javna rasprava o LAP-u za opštinu Vrnjačka Banja

4. jun 2019.

Okrugli sto, koji su opština Vrnjačka Banja, USAID Projekat za odgovornu vlast i organizacija Transparentnost Srbija organizovali 4. juna 2019, označio je kraj javne rasprave o Nacrtu revidiranog Lokalnog antikorupcijskog plana opštine Vrnjačka Banja. Tokom javne rasprave, koja je trajala 20 dana, nije dostavljena nijedna primedba na nacrt ovog teksta.

Okrugli sto su pozdravnim rečima otvorili načelnik Opštinske uprave Slaviša Paunović, predstavnik USAID Projekta za odgovornu vlast Miloš Živković i predstavnica Transparentnost Srbija Zlata Đorđević.

Slaviša Paunović istakao je da je Lokanim antikorupcijskim planom predviđeno da opština izradi pet novih registara - spisak svih javnih preduzeća, javnih ustanova i javnih službi, javne svojine, javnih donacija, radnih tela i privatnih interesa funkcionera opštine. Biće doneto, imenjeno ili dopunjeno 27 različitih akata, od kojih devet koji se prvi put donose u opštini. Paunović je istakao i neophodnost da građani uzmu što veće učešće u radu lokalne vlasti, da se uključe u odlučivanje o kapitalnim odlukama i projektima, kao i u kontrolu rada.

Zlata Đorđević je izrazila zadovoljstvo spremnošću lokalne vlasti da se posvete izradi LAP, kao i angažovanjem članova Radne grupe prilikom razmatranja pojedinih oblasti iz Modela LAP koji je izradila Agencija za borbu protiv korupcije. Ovakav pristup rezultirao je potpunom novim LAP-om za opštinu Vrnjačka Banja, iako se prvobitno krenulo u posao revizije LAP koji je opština Vrnjačka Banja već donela, ali koji nije bio u skladu sa Modelom. Tako je novi LAP proširen i novim merama, koje nisu predviđene Modelom, a koje treba da doprinesu većoj transparentnosti, odgovornosti i kontroli rada lokalne samouprave.

Kada je reč o tim novim merama, Đorđević je posebno istakla Oblast 10 koji se odnosi na dodelu sredstava iz budžeta JLS za ostvarivanje javnih interesa lokalne zajednice, a u koju su unete aktivnosti koje bi trebalo da uspostave nove prakse u procesu dodele podsticaja u oblasti poljoprivrede.

Miloš Živković govorio je o ciljevima projekta za odgovornu vlast i istakao da je usvajanje adekvatnog Lokalnog antikorupcijskog plana veoma značajan mehanizam za borbu protiv korupcije u opštinama i gradovima u Srbiji. On je posebno naveo važnost formiranja Radnog tela koje će pratiti sprovođenje LAP i kontrolisati rad lokalnih vlasti, kako bi se u praksi obezbedila primena svih usvojenih mera.

Koordinatorka na projektu ispred Vrnjačke Banje, Jasmina Trifunović govorila je o procesu rada na LAP i odluci da se radi na potpunom novom dokumentu. Ona je istakla da nije bilo primedbi na nacrt LAP u toku javne rasprave što može da znači da je dokument odlično urađen, i što je dobro, ali i da javnost nije zainteresovana za uključivanje u rad na lokalnom nivou, što bi trebalo menjati ubuduće.

Sekretar Skupštine Vrnjačka Banja Saša Radisavljević posebno je istakao zadovoljstvo što je LAP predviđeno meru uspostavljanja obaveze prijavljivanja interesa za usvajanje opštih akata. Tom merom svi javni funkcionери JLS (predsednik opštine, odbornici/članovi opštinskog veća JLS) su obavezni da prilikom učestvovanja u usvajanju opštih akata izveste o tome da u oblasti na koju se akt odnosi imaju privatni interes ili korist, osim ako tu korist ili interes imaju kao građani ili deo grupe građana. Takođe, spisak ovih prijava biće javno dostupan.

Nakon usvajanja Nacrt-a LAP-a u Skupštini otpočeće proces izbora članova radnog tela koje će pratiti da li se mere i aktivnosti iz LAP sprovode na način i u rokovima koji su predviđeni ovim dokumentom.

Vlast nije spremna da se bori protiv endemske korupcije

12. juna 2019.

Srbija je zemlja endemske korupcije, koja ugrožava funkcionisanje društva, ali vlast nije spremna da se protiv toga istinski bori, niti da izgradi sistem transparentnog upravljanja, ocenjeno je na okrugлом stolu posvećenom javnosti rada državnih i lokalnih javnih preduzeća koji je u Novom Sadu organizovala Transparentnost Srbija.

Programski direktor TS Nemanja Nenadić ukazao je da je, posle brojnih primedbi iz civilnog sektora, u drugom Nacrtu izmena i dopuna zakona o informacijama od javnog značaja izbačeno prвobitno sporno rešenje kojim je bila predvidjena mogućnost da državni organi pokreću postupke protiv poverenika za informacije od javnog značaja.

Medutim, kako je istakao, i dalje je zadržano je "veoma opasno rešenje" da se državna preduzeća registrovana kao društva kapitala, odnosno akcionarska društva ili društva sa ograničenom odgovornošću, izuzmu iz primene zakona.

"Tu odredbu smatramo veoma opasnom i potencijalno izuzetno štetnom, jer bi građani ostali uskraćeni mogućnosti da uopšte pitaju kako se troši javni novac u tim preduzećima, koja ujedno raspolažu najvećim javnim sredstvima, kao na primer Srbijagas", istakao je Nenadić.

On je naveo da nije samo trošenje javnog novca ono što predstavlja podatke od javnog značaja, već da građanima mora biti omogućeno da pitaju i za kvalitet usluga koje ispostavljaju javna preduzeća i druga pitanja.

Naveo je kao primer brojna pitanja građana koja su u javnosti upućivana oko prodaje Luke Novi Sad, a među kojima su bila i ta da li je ta privatizacija opravdana, da li ta luka vredi više od ponudjene cene, da li joj je potreban bolji menadžment... Dodao je da bi na sva ta pitanja oni morali da dobiju odgovore.

"Drugi primer je nedavna odluka jednog komunalnog preduzeća iz Užica o isplati naknada radnicima za odlazak na miting u okviru kampanje 'Budućnost Srbije'", naveo je on.

Šabić: Građani imaju pravo da znaju kako se troši njihov novac

Bivši poverenik za informacije od javnog značaja Rodoljub Šabić upozorio je da je predloženo rešenje o izuzimanju društava kapitala iz primene zakona o pristupu javnim informacijama u "najmanju ruku kontroverzno", jer bi to značilo, kako je naveo, da na primer Srbijagas ne bi morao da odgovara na pitanja od interesa javnosti, ali da bi BIA morala.

"Oni koji upravljaju velikim novcem nikako ne bi smeli biti izuzeti iz primene ovog zakona. Ako ovo prodje, dobićemo hiperprodukciju društava kapitala, jer će se svi samo preregistrovati", upozorio je Šabić.

On je istakao da Srbija ima "hronični problem korupcije", te da je prema ocenama medjunarodnih institucija koje mere indeks korupcije, na nivou najkoruptivnijih latinoameričkih država.

"Pa, valjda u ovoj zemlji imamo gradjane, a ne podanike, koji plaćaju porez i imaju pravo da znaju kako se njihov novac troši", poručio je Šabić.

Dodao je da i poslednji Izveštaj Evropske komisije naglašava postojanje korupcije u Srbiji, ukazujući da su te ocene veoma važne za ozbiljne strane investitore koji nas zato izbegavaju.

"Ne govorim o sivom kapitalu, već ozbiljnim investitorima koji traže uredjeno tržište i nezavisno pravosudje, a takvi investitori ovde ne dolaze, već oni koji se mame subvencijama", istakao je Šabić.

On je podsetio da je u oko 90 posto podnesaka kancelariji Poverenika u njegovom mandatu bilo vezano za ignorisanje takvih zahteva za informacije od strane državnih organa, nespremnih na transparentnost rada.

Prema njegovim rečima, ključni problemi bili su ti što posledice mera i kazni koje je izričao Poverenik nisu osetili odgovorni u državnim organima i javnim preduzećima, jer su kazne isplaćivane iz javnih sredstava.

"Srbijagas je tako isplaćivao milionske kazne, ali tražene informacije nije dao", rekao je Šabić.

Na konferenciji je ukazano i na nedopustiv odnos vlasti prema pitanju izbora novog poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, koji još uvek nije izabran iako je prethodnom mandat istekao još krajem prošle godine.

U okviru okruglog stola "Javnost rada preduzeća u vlasništvu države i gradova" održana je i radionica na kojoj su prisustvovali predstavnici lokalnih javnih preduzeća u Novom Sadu, civilnog sektora i novinari koji izveštavaju o korupciji.

Mediji i javnost rada lokalnih samouprava

5. juna 2019.

Okrugli sto „Javno informisanje na bugarskom jeziku“, održan 5. juna 2019. godine, u Edukativno-obrazovnom centru sportske hale u Dimitrovgradu. Ovaj skup su organizovali Portal Far iz Dimitrovgrada u saradnji sa Misijom OEBS i ambasadom Bugarske. Na skupu su pored brojnih predstavnika medija i medijskih udruženja govorili i predstavnici opštine Dimitrovgrad.

Predstavnik Transparentnosti, Nemanja Nenadić, govorio je na temu „Obaveze lokalnih samoprava, pozivanje medije na sednice veća, dostupnost dokumenata“. On je upoznao učesnike okruglog stola sa nalazima istraživanja „Transparentnosti“, koja su pokazala da se sredstva oglašavanja javnih preduzeća koriste za kupovinu medijskog uticaja, kao i to da nisu dostupni podaci o postupanju inspekcijskih organa, usled čega ostaju sumnje da se one vrše selektivno, radi pritiska na medije i njihove oglašivače.

Prisustvo predstavnika Bugarske on je iskoristio da ukaže na jedan pozitivan primer iz te zemlje. Naime, u Bugarskoj su transkripti sa sednica Vlade dostupni celokupnoj javnosti. To bi trebalo da bude uzor državnim organima i organima lokalne samouprave u Srbiji. Trenutno se u Srbiji transkripti sa sednica Vlade tretiraju bez razlike kao „službena tajna stroge poverljivosti“, a na lokalnom nivou nisu dostupni podaci o pitanjima o kojima se raspravlja na sednicama gradskih i opštinskih veća i skupština.

U pogledu dostupnosti informacija, u Srbiji postoje i pozitivni i negativni trendovi. Pozitivni uključuju nove zakonske obaveze koje su propisane u zakonima, kao što je obaveza davanja dokumenata u mašinski čitljivom obliku, koja je propisana Zakonom o elektronskoj upravi, obaveza organizovanja javnih rasprava u pripremi budžeta ili obaveza objavljivanja dokumenata o pojedinim postupcima, poput javnih nabavki ili konkursa za medije i civilno društvo. S druge strane, kao što je konstatovala i Evropska komisija u najnovijem izveštaju, nema napretka u oblasti slobode informisanja. Izveštaj nije bio dovoljno kritičan u pogledu problema u oblasti pristupa informacijama, jer nije istaknut najvažniji problem – to što Vlada ne obezbeđuje izvršenje konačnih rešenja Poverenika za informacije. Takođe, pretnju ostvarivanju pristupa informacijama predstavljaju i planirana rešenja u aktuelnom nacrtu izmena

Zakona, prema kojima bi deo preduzeća u vlasništvu države bio izuzet iz mogućnosti da se od njih traže informacije.

U nacrtu Medijske strategije pitanje pristupa informacijama se tretira kao problem, i predviđa se uvođenje mera za odgovornost funkcionera organa vlasti i mere za izvršenje rešenja. Važan doprinos poboljšanju situacije može imati i primena Lokalnog antikorupcijskog plana, u vezi sa sprovođenjem konkursa, javnih rasprava i objavljivanjem dokumenata. Međutim, ta primena u velikoj meri zavisi od uspostavljanja nezavisnog mehanizma – tela za praćenje primene LAP, u čijem sastavu neće biti predstavnici lokalne samouprave, što u velikom broju gradova i opština nije učinjeno.

Nenadić je predstavio i pojedine nalaze iz istraživanja o transparentnosti lokalne vlasti. Ukazao je da su u opštini Dimitrovgrad najveći problemi to što nisu objavljeni ažurni podaci o budžetu i njegovom izvršenju, to što informator o radu ne sadrži informacije predviđene Zakonom i Uputstvom Poverenika, da nema dovoljno podataka o sednicama skupštine opštine, dok su podaci o odlukama koje donosi opštinsko veće stari pet godina. Upravo zato je najveća šansa za poboljšanje transparentnosti u ovoj opštini pre svega vezana za objavljivanje detaljnih podataka o budžetu i njegovom izvršenju, i to u mašinski čitljivom obliku, koji omogućava dalje korišćenje i nadzor od strane medija i zainteresovanih građana.

Mediji

Problem v.d. mandata direktora javnih preduzeća stigao do suda

Blic, 12. jun 2019.

Nadležni sudovi poništili su rešenja o suspenziji pojedinih radnika "Pošte Srbije" potpisana po ovlašćenju Mire Petrović, jer je njoj u septembru 2017. po sili zakona prestala funkcija v.d. direktora, saznaje "Blic".

Sud je u tim sporovima utvrdio da ona nije zakonski zastupnik ove kompanije nakon navedenog datuma, pozivajući se na član 52, stav 2 Zakona o javnim preduzećima, koji precizira da v.d. status mora da prestane nakon dva mandata od šest meseci. Pošto je Miri Petrović taj status istekao, rešenja koja su grupi radnika izdata 15. novembra 2017. o tromesečnoj suspenziji sa posla, po kojima im je isplaćivana i zarada u visini od trećine osnovne plate, poništена su jer, kako navodi sud, "doneta su od neovlašćenog lica".

Zato je naloženo da se radnici vrate na posao i da im se nadoknadi umanjena zarada, koja je po ovim nevažećim rešenjima isplaćena.

"Blic" je imao uvid u jedno od takvih rešenja koje je Prvi osnovni sud doneo 14. aprila ove godine, kojim je radnik M. S. u sporu dobio "Poštu Srbije". U obražloženju se navodi da suspendovani radnik treba u roku od 15 dana da se vrati na posao i da mu se na ime troškova isplati 96.750 dinara. U presudi stoji da rešenje koje je potpisala Zorana Cvetinović po ovlašćenju Mire Petrović nije važeće, jer je Miri Petrović po zakonu prestala funkcija 13. septembra 2017.- Tim danom prestala je i da važi navedena odluka o prenosu ovlašćenja na Zoranu Cvetinović, pa je samim tim i pobijeno rešenje o udaljenju s rada - navodi se u obrazloženju presude.

Zlatko Minić iz Transparentnosti Srbije kaže za "Blic" da je ovo izuzetno važna odluka suda.-Kada to kažem, mislim na aspekt primene Zakona o javnim preduzećima, koji se sa lakoćom namerno krši, posebno deo koji se odnosi na trajanje mandata v. d. direktora. Transparentnost na to godinama upozorava i zato ovakve sudske odluke mogu da predstavljaju dobro upozorenje da vlast više ne zloupotrebljava odredbe o trajanju mandata - kaže Minić.

BLIC > VESTI > DRUŠTVO

SUD: MIRA PETROVIĆ NIJE DIREKTOR Poništena rešenja o suspenzijama radnika Pošte

Sladana Vučašinović • 11.06.2019. 06:54 • Komentara: 2 Like 1.2K Share Tweet

TO: MIRAN MIRKOVIĆ / RAS SRBIJA

Nadležni sudovi poništili su rešenja o suspenziji pojedinih radnika "Pošte

Spalionica životinjskog otpada zgrće novac po partijskoj liniji

Beta, 18. jun 2019.

Privatna spalionica životinjskog otpada iz Vrbasa, koja je u vlasništvu firme "Eko vet" iz Novog Sada, nastavlja nesmetano da radi, uprkos tome što se lokalni ekolozi bune zbog zagađenja i uprkos pisanju medija o tome da opštine u Vojvodini sa njom zaključuju ugovore kao po komandi, zbog jasnih indicija da je firma u vezi sa vladajućom Srpskom naprednom strankom (SNS).

Tako je, na primer, opština Srbobran "Eko vet plusu" platila za spaljivanje životinjskog otpada čak devet puta više nego što u te svrhe izdvaja glavni grad Beograd: maleni Srbobran za te svrhe je izdvojio devet miliona dinara. Srbobran je inače deset puta manji od Beograda.

Slična, drastično veća sredstva, izdvojile su u ovoj godini i opštine Bački Petrovac, Bečej, Bačka Palanka...

Sve u svemu, od kraja 2017. godine, kada je "Eko vet plus" osnovan, gotovo polovina opština u Vojvodini je s njima potpisala ugovore o spaljivanju životinjskog otpada.

Istovremeno, opštine su raskidale ugovore sa državnim kafilerijama, koje su drastično jeftinije i koje imaju daleko veće kapacitete od skromnog "Eko vet plusa".

U svim opštinama u kojima se pojavljivao na konkursima za javne nabavke, "Eko vet plus" se javljaо kao jedini ponuđač.

U državnim kafilerijama nisu želeli da zvanično komentarišu tu činjenicu. Na pitanje zašto su se povukli, nezvaničan odgovor je bio: "Pa svima je jasno zašto, nemojte da se pravimo ludi..."

Programski direktor organizacije Transparentnost Srbija Nemanja Nenadić rekao je agenciji Beta da u vezi sa odabirom ponuđača na javnim nabavkama, nije sporno da pored veterinarskih ustanova koje su u državnom vlasništvu, postoje i privatne firme koje će pružati te usluge, i nije sporno da opština na kraju odabere privatnu firmu ako bi ponude bile povoljnije od onih koje daje privatna firma "Eko vet plus".

"Međutim, kada se državne veterinarske ustanove uopšte ne javе na raspisану javnu nabavku, a cena usluga privatne firme bude skuplja od onoga što su opštine plaćale ranije, to je jasan signal da postoji nedozvoljeno dogovaranje i da preti šteta javnim sredstvima.

U konkretnom slučaju, s obzirom na njihova zakonska ovlašćenja, ove javne nabavke bi, i to što pre, morala da proveri Komisija za zaštitu konkurenčije, Uprava za javne nabavke, kao i da Državna revizorska institucija ovo pitanje uključi u svoje planove", naveo je Nenadić.

Prema njegovim rečima, ukoliko za odluke javnih veterinarskih ustanova da ne učestvuju u ovim javnim nabavkama ne postoje neki zaista uverljivi i relevantni razlozi, to bi bio razlog da i tužilaštvo ispita da li je počinjeno krivično delo.

Nenadić je naveo da, sa stanovišta upravljanja javnim finansijama i sprovođenja Zakona o javnim nabavkama, u ovom slučaju može biti sporno nekoliko stvari.

"Pre svega, to je pitanje da li su vojvođanske opštine pravilno procenile svoje potrebe za spaljivanjem životinjskog otpada pre nego što su ušle u postupak nabavke, ili su za tu namenu odvojile u budžetu više novca nego što je realno potrebno. Za planiranje budžeta u vezi sa svakom, pa i ovom tačkom, morala bi da postoji odgovarajuća dokumentacija, a sumnje da je reč o nameštanju posla bi moglo da podstakne bilo odsustvo analiza, bilo značajno povećanje vrednosti nabavke u odnosu na ranije godine", kazao je Nenadić.

"Eko vet plus" je za godinu dana promenio tri formalna vlasnika, i svi oni su, prema pisanju Vojvođanskog istraživačko-analitičkog centra (VOICE), povezani sa SNS-om.

Iako je "Eko vet plus" ostvario prihod veći od milion evra, javnosti su do sada ostale nepoznate količine prikupljenih i spaljenih životinjskih leševa.

Radove na izgradnji spalionice krajem 2017. godine obilazio je i visoki funkcijonер SNS-a i zamenik novosadskog gradonačelnika Srđan Kružević, čime je dodatno pojačana sumnja da je reč o partijskom preduzeću.

Iste godine je i Komisija Uprave za veterinu pri Ministarstvu poljoprivrede izdala rešenje o ispunjenosti veterinarsko-sanitarnih uslova objekta za spaljivanje, pre nego što je on i izgrađen.

Kada je potencijalno zagađenje u pitanju, Ekološki pokret Vrbas podneo je nedavno predstavku na javnu raspravu o Studiji uticaja na životnu sredinu spalionice životinjskog otpada "Eko-vet plus", koja je najavila da će u narednom periodu više od sedam puta povećati svoj kapacitet, sa 900 na 7.000 kilograma na dan.

Sporna studija nije objavljena na zvaničnom sajtu opštine Vrbas, a novinarima je ponuđena samo na uvid.

Agencija za borbu protiv korupcije: Nismo obavešteni da je sin ministra zaduženog za rad javnih preduzeća imenovan za direktora JP

Insajder, 27. jun 2019.

Agencija za borbu protiv korupcije nije obaveštena da je Stefan Krkobabić imenovan za v.d. direktora Javnog preduzeća „Stara planina“ u Knjaževcu, rečeno je Insajderu u Agenciji. Kako navode, Agencija će izvršiti provere kako bi utvrdila da li u ovom slučaju postoji sukob interesa, s obzirom na to da je Stefan Krkobabić, sin ministra zaduženog za rad javnih preduzeća Milana Krkobabića, i u skladu sa tim odlučiti da li će preduzeti određene korake.

Stefan Krkobabić je funkciju v.d. direktora Javnog preduzeća za razvoj planinskog turizma „Stara planina“ izabran na sednici Vlade koja je održana 30. maja. O njegovom imenovanju Agencija za borbu protiv korupcije, međutim, nije obaveštena.

„Zakonom o Agenciji za borbu protiv korupcije propisano je da je organ u kome funkcioner vrši javnu funkciju dužan da obavesti Agenciju da je funkcioner stupio na funkciju, odnosno da mu je funkcija prestala, u roku od sedam dana od dana stupanja na funkciju, odnosno prestanka funkcije. Uvidom u službenu evidenciju Agencije utvrđeno je da Agencija nije obaveštena o stupanju Stefana Krkobabića na javnu funkciju v.d. direktora Javnog preduzeća za razvoj planinskog turizma "Stara planina" Knjaževac", piše u odgovoru koji je Insajder dobio iz Agencije za borbu protiv korupcije.

Na pitanje Insajdera da li će Agencija reagovati, s obzirom na to da je Stefan Krkobabić sin ministra u Vladi Srbije zaduženog za rad javnih preduzeća, u Agenciji navode da će "u vezi sa navedenim činjenicama izvršiti proveru da li u konkretnom slučaju postoji povreda Zakona.

Koje kvalifikacije ima novi v.d. direktor JP Stara planina, šta ga je i ko preporučio za tu funkciju, da li u ovom slučaju postoji sukob interesa - pitanja su koja smo poslali kabinetu premijerke Ane Brnabić, ali na njih ni posle 21 dan nismo dobili odgovor.

INSAJDER

U FOKUSU ISTRAŽIVANJA INSAJDERA STAV REDAKCIJE

Agencija za borbu protiv korupcije: Nismo obavešteni da je sin ministra zaduženog za rad javnih preduzeća imenovan za direktora JP

Objavljeno: 27.06.2019

Like 320 Share Twitter

Agencija za borbu protiv korupcije nije obaveštena da je Stefan Krkobabić imenovan za v.d. direktora Javnog preduzeća „Stara planina“ u Knjaževcu, rečeno je Insajderu u Agenciji. Kako navode, Agencija će izvršiti provere kako bi utvrdila da li u ovom slučaju postoji sukob interesa, s obzirom na to da je Stefan Krkobabić, sin ministra zaduženog za rad javnih preduzeća Milana Krkobabića, i u skladu sa tim odlučiti da li će preduzeti određene korake.

Stefan Krkobabić je funkciju v.d. direktora Javnog preduzeća za razvoj planinskog turizma "Stara planina" izabran na sednici Vlade koja je održana 30. maja. O njegovom imenovanju Agencija za borbu protiv korupcije, međutim, nije obaveštena.

U biografiji Stefana Krkobabića koja je dostavljena Vladi Srbije, a u koju je Insajder imao uvid, navodi se da je on prethodno radio u Privrednoj komori Beograda (PKB). Tu je zaposlen ubrzo nakon završenog Fakulteta za kulturu i medije na Univerzitetu Megatrend, gde je stekao zvanje diplomirani menadžer za odnose sa javnošću.

U PKB bio je angažovan na četiri pozicije - kao rukovodilac sektora za ekonomsku politiku, bio je sekretar Centra za razvoj malih i srednjih preduzeća, zamenik potpredsednika PKB, kao i zamenik direktora.

Stefan Krkobabić imenovan za v.d. direktora JP Stara planina Stefan Krkobabić imenovan za v.d. direktora JP Stara planina

U biografiji Krkobabića piše i da je bio zastupnik Udruženja „Građanska prava i slobode“, koje je u međuvremenu ugašeno, a radio je i kao savetnik u firmi „Media research and development“, koja se bavi veb portalima, a koja je, kako piše na sajtu Agencije za privredne registre, u njegovom i vlasništvu njegovog brata Jovana.

Do direktorske funkcije u JP Stara planina došao je sa svega 30 godina.

Inače, većina direktora javnih preduzeća u Srbiji godinama obavlja tu funkciju u v.d. statusu. Na taj način na direktorske pozicije dolaze kadrovi koji ne moraju da ispune ni osnovne uslove koji bi bili postavljeni na javnom konkursu.

Po Zakonu o javnim preduzećima, da bi neko bio izabran za direktora mora da ima najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima koji su povezani sa delatnošću javnog preduzeća, pet godina iskustva na poslovima za koje se zahteva visoko obrazovanje, da poznaje oblast korporativnog upravljanja, da ima iskustvo u organizovanju rada i vođenju poslova, kao i da nije član oragana političke stranke.

